

Vol vertrouwen

ROPA INVESTEERT EN WEET WAT TE DOEN

Familiebedrijf rustig de crisis in

De fabriek van Ropa is inmiddels groter dan het gehele dorp waar het bedrijf is gevestigd.

Het complex in een dorpje met 45 huizen is enorm. Ropa heeft hier net een nieuwe productiehal geopend om nog meer rooiers te kunnen maken. Onder de crisis blijft de familie rustig. Ze zitten met z'n allen aan tafel in de kantine en willen vooral dat het het bedrijf en de mensen goed gaat. En de crisis die eraan komt? Die is over twee jaar wel weer voorbij.

Herman Paintner, grondlegger en nog altijd aanjager van het bedrijf. Hij besteedt nog altijd de helft van zijn tijd aan de ontwikkeling van nieuwe machines.

Tien dagen oud is de baby die Carolin Paintner tijdens het eten in de Maxi-Cosy naast me op tafel zet. Verschillende werknemers komen naar haar toe om haar te feliciteren. En oma, de Geschäftsleiterin, kijkt trots hoe de hele familie in de kantine aan tafel aanschuift, waar even later ook Herman Paintner, de grondlegger van het Ropa-concern, met zijn dienblad en warme maaltijd plaatsneemt.

De hele familie is vandaag aanwezig omdat het feest is. Deze week wordt de opening van de nieuwe productiehal, een investering van dertig miljoen euro, gevierd met eerst een grote persbijeenkomst en daarna de tweejaarlijkse Ropa-open-deurdagen. Tegelijk toont het bedrijf aan de pers de nieuwste ontwikkelingen: de nieuwe Tiger 5-serie met Stage IV-motor en een nog grotere bunker, nog betere reinigingstechniek en vooral meer bedieningscomfort. En de nieuwe Panter, de machine met twee assen die Ropa ook in de markt voor rooiers tot een bunkerinhoud van twintig ton een sterke positie moet opleveren. Dan zijn er ook nog de een- en tweerijige getrokken Keiler-aardappelrooiers. Het is het nieuwste project waar Ropa zich in heeft gestort om de omzet verder te verhogen. Over het doel is Herman Paintner niet geheimzinnig. In 2020 wil hij de omzet op 200 miljoen euro hebben.

Jongensboek

De geschiedenis van Ropa leest als een jongensboek. Van een boerenzoon die 42 jaar geleden in februari de schuur in ging om zijn eerste zelfrijdende bunkerrooier te bouwen en er op 5 oktober uitkwam met een machine die uiteindelijk 800 hectare zou rooien. Paintner vertelt er met plezier over. De oldtimer die bij de open dagen van Ropa nog steeds uit de schuur wordt gereden, laat zien welk technisch talent Paintner heeft. Het geheel is namelijk nauwelijks vanaf tekening, maar vooral uit het hoofd in elkaar gezet. "En rekenmachines waren er ook niet. Gelukkig heb ik een goed gevoel voor wiskunde, maar ik heb wat papier vol gemaakt met berekeningen."

Tijdens de rondleiding door het bedrijf vertelt Paintner alle verhalen over het verleden met veel plezier, want ondanks de groei van de onderneming is hij vooral technneut gebleven. Daarom zit hij ook nog minstens de helft van de tijd op de afdeling onderzoek en ontwikkeling. "Met het bedrijf wil ik me zo min mogelijk bemoeien. Ik ben blij dat we overal goede mensen hebben die verantwoordelijk zijn voor hun afdeling en de problemen oplossen. Voor ons is het daarbij belangrijk dat overal een tweede man of vrouw zit die die verantwoordelijkheid ook aan kan. Als er iemand wegvalt of weggaat, dan weten we zeker dat het werk op een goede manier verder gaat."

Ropa is dan ook verre van een echt Duits bedrijf, waarin de hiërarchie allesbepalend is. "Zo heb ik het bedrijf nooit willen leiden. Ook niet omdat ik daar niet geschikt voor ben. Ik wil mensen die hun verantwoordelijkheid nemen, maar die ook durven om het anders te doen. Ik moedig ze altijd aan als ze andere ideeën hebben, Probeer het maar, dan zien we vanzelf of het werkt of niet."

Geen vijf maar dertien miljoen

De kracht van een familiebedrijf blijkt weer als we tijdens de rondleiding in de hal komen waar de nieuwe poederverfinstallatie is gebouwd. Die werd twee jaar geleden bedacht als een investering van maximaal vijf miljoen euro. Het bleek niet toereikend om dat te maken wat Paintner zelf in gedachten had. "We wilden hier onze complete frames kunnen stralen en daarna poedercoaten. Daar was iets meer voor nodig dan we begroot hadden", grijnst hij. Het werd een investering van meer dan dertien miljoen euro. Daar is het resultaat echter ook naar. In de enorme hallen kunnen frames van vijftien meter lang worden gestraald met staalkogels, daarna ontvet en gereinigd en vervolgens volledig automatisch gepoedercoat en gebakken.

Dankzij de investering van meer dan dertig miljoen euro hoopt Paintner voor zeker twintig jaar voldoende ruimte te hebben om een groeiende productie op te vangen. "Bewust zijn we groter gegaan dan nodig, want vaak zie je dat je nog niet in het nieuwe gebouw zit of het is te klein. Daar hebben wij voorlopig geen last van."

Integendeel, zou je na het afgelopen seizoen kunnen zeggen,

Sterk groeiend

In Nederland is Ropa een nog grotendeels onbekend bedrijf, al draait sinds dit najaar de eerste bietenrooier van dit merk in Nederland. De hoofdmoot van de productie bestaat uit de drieassige bietenrooiers met een bunkerinhoud tot dertig ton. Een groot marktaandeel heeft Ropa ook bij de zogenaamde lademuizen. Vorig jaar werden er daarvan 45 gebouwd, waarmee het merk een marktaandeel van 75 procent heeft. In totaal verlaten per jaar meer dan 200 bietenrooiers en muizen de fabriek. Afgelopen jaar viel dat al met tientallen stuks terug. Voor komend jaar verwacht het bedrijf een verdere terugval van de productie door terughoudendheid in de West-Europese akkerbouw en de problemen in Oost-Europa.

een seizoen waarin Ropa een flinke stap terug moest doen als gevolg van de crisis in Rusland en Oekraïne. Afgelopen seizoen daalde de afzet hier al van normaal tussen de 50 en 80 machines naar nog maar 35 stuks. En voor komend jaar zijn de vooruitzichten zeker niet beter. "Niet alleen hebben we te maken met exportbeperkingen, maar ook is de waarde van de munten van die landen veel te hard gedaald. Daardoor kunnen ze onze machines nauwelijks meer betalen."

Aan het financiële resultaat was dat afgelopen seizoen al te zien. "De omzet daalde van 150 miljoen naar 135 miljoen euro", vertelt Paintner. "Voor onze nieuwbouwmachines was de daling nog groter, maar gelukkig krijgen we steeds meer machines in de markt en dat levert een groeiende omzet aan onderdelen op. Zeker omdat je per machine alleen al aan slijtdelen kunt rekenen op gemiddeld € 15.000,- aan kosten per jaar."

De familie Paintner in traditioneel Beierse outfit. Alleen de baby van Carolin ontbreekt.

Leren in eigen bedrijf

Op het terrein van Ropa is een apart constructiebedrijf gevestigd. Het is wel eigendom van de holding, maar met een geheel eigen bedrijfsvoering. Het bedrijf PGM is gericht op de productie van halffabrikaten voor de machines van Ropa. Daarnaast maakt het ook onderdelen voor andere machinefabrikanten.

Het bedrijf is bewust los van Ropa geplaatst om daar een eigen bedrijfsvoering te creëren. Paintner ziet dat vooral als een opleidingsinstituut voor het nieuwe management van Ropa. Het bedrijf wordt nu geleid door zijn schoonzoon, met als uiteindelijk doel om later over te stappen naar Ropa. Doordat het bedrijf veel kleiner is, heeft dit een dubbel voordeel. Bij de fabricage van onderdelen wordt scherp naar de prijs gekeken, omdat er een eigen winstdoelstelling is. Dat betekent scherp calculeren. Tegelijk krijgt de nieuwe ondernemer de kans om in een redelijk beschermde omgeving het vak te leren, om zo later als het goed bevalt de totale bedrijfsleiding over te nemen.

De Ropa-machines zijn vooral bekend als drieasser. De vernieuwde Tiger 5-bieten-rooier heeft nu een Stage IV-motor.

Twee jaar wachten

Ook komend seizoen zal nog moeilijk zijn, denkt Paintner. "Een crisis duurt altijd twee jaar. Dan laten mensen zich gek maken door elkaar en stelt iedereen zijn investeringen uit. Daarna begint het weer en komen ze allemaal gelijk terug, zodat je het werk niet aankunt omdat niemand er meer op ingesteld is."

Ondanks dat moeilijke scenario voor de komende twee jaar is Paintner onverminderd optimistisch over de toekomst. Volgens planning moet het bedrijf rond 2020 een omzet hebben van 200 miljoen euro. Een belangrijk deel van de omzetstijging moet komen van de nieuwe aardappelrooiers. In zijn planning moeten er over vijf jaar ongeveer 300 aardappelrooiers per jaar worden gebouwd. Voldoende om een aanval te doen op het marktaandeel van Grimme. Waar Grimme wint in de bietenrooiers en markt van Ropa afsnoept, wil Paintner dat omgekeerd. "Grimme heeft nu een marktaandeel boven de 75 procent. Dat is iets wat de klant niet wil, die wil keus. En die gaan wij bieden."

Of hij dat zelf nog meemaakt, weet hij niet. Grappend wil hij wel aangeven voorlopig nog door te gaan tot ze hem niet meer willen. Waarbij hij op de achtergrond de familie klaar stoomt. Die is nu ook al werkzaam in het bedrijf. Eén dochter werkt op de afdeling personeelsbeleid om de ruim 500 medewerkers prettig aan de

gang te houden. Haar man heeft al een eigen bedrijf onder zijn hoede om te leren wat het is om een onderneming te leiden. De tweede dochter heeft meer het technische bloed van haar vader. Die werkt vooral op de afdeling onderzoek en ontwikkeling en kijkt mee hoe je machines beter maakt. Al staat ook dat nu op een laag pitje, want in de eerste maanden na de geboorte van een kleinkind is dat heilig. Het mag opgroeien in de buurt van zijn moeder, ook al zal dat wel eens betekenen in de Maxi-Cosy in de tekenkamer. Voor het echte familiegevoel.

TEKST: Toon van der Stok

FOTO'S: Ropa, Toon van der Stok

De allereerste rooier waar die Paintner bouwde, wordt nog elk jaar gedemonstreerd.